

בג"צ 7452/04

בג"צ 9010/04

בג"צ 9205/04

העותרים בבג"צ 7452/04:

1. פואד אבו ריא
2. בהאא אבו ריא
3. מרכז מוסאוא לזכויות האזרחים הערבים בישראל

ע"י ב"כ עו"הד ה' שבאיטה ואח'
מהתוכנית לזכויות אדם, הפקולטה למשפטים
אוניברסיטת תל-אביב
טל': 04-6408361 פקסי: 03-6407422

העותרים בבג"צ 9010/04:

1. המרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי
2. האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד רגד ג'ראיסי ו/או דן יקיר ואח'
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
ת"ד 51070, נצרת 1616701
טל': 04-8526333 פקסי: 04-8526331

העותרים בבג"צ 9205/04:

עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד סוהאד בשארה ו/או חסן ג'בארין ואח'
מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
ת"ד 8921, חיפה 31090
טל': 04-9501610 פקסי: 04-9503140

- נגד -

המשיבים בבג"צ 7452/04 ובבג"צ 9010/04:

1. מינהל מקרקעי ישראל
ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

2. הקרן הקיימת לישראל

ע"י ב"כ שי הורוביץ ושות', עו"ד
רח' אחד-העם 31, תל אביב 65202
טל': 03-5670666; פקסי: 03-5660974

המשיבים בבג"צ 9205/04:

1. מינהל מקרקעי ישראל
2. שר האוצר

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

3. הקרן הקיימת לישראל

ע"י ב"כ שי הורוביץ ושות', עו"ד
רח' אחד-העם 31, תל אביב 65202
טל': 03-5670666; פקסי: 03-5660974

תגובת העותרים להודעות המעדכנות מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 3.1.2016, מוגשת בזאת תגובת העותרים להודעה המעדכנת מטעם פרקליטות המדינה מיום 31.12.2015 (להלן – "הודעת הפרקליטות"), כדלקמן:

1. בהודעת הפרקליטות כמו גם בהודעה מטעם קק"ל מיום 28.12.2015 (להלן: "הודעת קק"ל"), ביקשו המשיבים למחוק את העתירות נוכח ההסכמים שנחתמו בין המדינה לקק"ל, ואשר לעמדתם פותרים את הקשיים שעוררו העתירות דנן.

2. יצוין כבר כאן, כי מהודעות הפרקליטות וקק"ל עולה כי עדיין קיימת אי בהירות, אף בין הגופים הנ"ל, באשר למשמעויות המלאות של ההסכמים. בעוד שבסעיף 8 להודעתה הבהירה קק"ל, בין היתר, כי "כפועל יוצא של אותם הסדרים [ההסכמים] יתאפשר למדינה להמשיך לנהל את מקרקעי קק"ל ולשווקם, וזאת מבלי להפר את ההוראות הקבועות בתזכיר ההתאגדות של קק"ל ובתקנונה, מחד, וללא מגבלות באשר לזהותו של רוכש הזכויות במקרקעי קק"ל, מאידך", פרקליטות המדינה הבהירה בסעיף 13 להודעה מטעמה, כי היא לא נוקטת "עמדה לגופם של הדברים שנאמרו ע"י קק"ל בסעיף 8 להודעת העדכון שלה".

3. מכל מקום, נבהיר בתחילת דברינו, וכפי שהבהרנו לעניין זה בעבר, כי ההסכם המקיף והסכם העקרונות, אשר נחתמו בין המדינה לקק"ל, עומדים בסתירה לעמדת היועמ"ש באשר לשאלה העקרונית שביסוד העתירות בדבר מחויבות רשות מקרקעי ישראל לזכות לשוויון בניהולו קרקעות קק"ל. אנו מפנים לעניין זה לתגובת העותרים מיום 17.1.2010 וחוזרים על האמור בה.

4. נדגיש שוב, כי לפי הסכם העקרונות, קרקעות קק"ל ימשיכו להיות מנוהלות על-ידי המדינה והן ינוהלו, "באופן שיישמרו עקרונות קק"ל ביחס לקרקעותיה" (סעיף 2 להסכם העקרונות). קביעה זו, שמשמעה בין היתר ניהול קרקעות קק"ל בהתאם לתזכיר ההתאגדות של קק"ל, קרי לטובת היהודים בלבד, יש בה משום סתירה, הן מבחינה לשונית והן מבחינה מהותית. הדברים הנ"ל אינם תואמים את דברי פרקליטות המדינה בהודעה שנמסרה מטעמה ולפיה ההסכמים נותנים פתרון לסוגיות שהועלו בעתירות.

5. יחד עם זאת, ולעת הזו, יסכימו המבקשים לקבל את המלצת בית המשפט למחוק את העתירות, מבלי לפגוע בטענותיהם אשר הועלו במסגרת העתירות במלואן או בחלקן, ובלי לראות בכך ויתור על טענה או הליך כלשהם ביחס לחוקיות ההסכמים.

6. כמו כן מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות משפט. בין היתר מתבקש בית המשפט לקחת בחשבון את החשיבות העקרונית של העתירות דנן, השינוי אליו הובילו העתירות בכל הנוגע למדיניות הקשה של הפלייה בוטה ומתמשכת על רקע לאום של האזרחים הערבים בשיווק קרקע ציבורית במדינת ישראל, כמו גם פתרון מעשי לסוגיה הפרטנית שהעלו העותרים 1-2 בבג"צ 7452/04. בנוסף, מתבקש בית המשפט לקחת בחשבון את השנים הארוכות שבהן התנהלה העתירה והזמן הרב שלקח למשיבים לגבש הסכם כמפורט בהודעותיה, ומבלי שישתמע מכך תמיכה של העותרים בהסכמים הנ"ל בשלמותם או בכל חלק מהם.

7. כידוע, הקריטריונים לבחינת בקשה לחיוב המשיבים בהוצאותיו של עותר, שחזר בו מעתירתו ללא הכרעה שיפוטית לגוף העניין, נקבעו בבג"צ 842/93 אל נסאסרה נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מח (4) 217 (1993). בהתאם לקריטריונים אלה יש לבחון, בין היתר, האם היה צידוק בהגשת העתירה מלכתחילה; האם העותר מיצה הליכים עובר להגשת העתירה; האם העתירה הוגשה בשיהוי; והאם הגשת העתירה הובילה לקבלת הסעד.

8. בנסיבות אלה ובהתאם להלכות שלעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש לפסוק הוצאות משפט לטובת העותרים.

השם שבאיטה, עו"ד
ב"כ העותרים בבג"ץ
7452/04

רגד ג'ראיסי, עו"ד
ב"כ העותרים בבג"ץ
9010/04

סוהאד בשארה, עו"ד
ב"כ העותרים בבג"ץ
9205/04

27 בינואר, 2016